

**T.C.  
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ  
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ  
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

## **HEMŞİRELİK ESASLARI-I DERS KİTAPÇIĞI**



**HEM115 HEMŞİRELİK ESASLARI I  
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI**

**SAMSUN**

## İÇİNDEKİLER

<b>1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ.....</b>	<b>4</b>
<b>2. HEMŞİRELİK ESASLARI-I DERSİ</b>	
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı .....	5
2.2. Eğitim Modeli.....	5
2.3. Hemşirelik Esasları AD Uzaktan Eğitim Politikası.....	5
2.4. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.5. Dersin Programdaki Yeri.....	5
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	6
2.7. Dersin Değerlendirmesi.....	6
2.8. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi.....	7
2.9. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi.....	9
<b>3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ</b>	
3.1. Hemşirelik Esasları-I Dersi Haftalık Ders İçeriği .....	10
<b>4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....</b>	<b>21</b>
<b>5. HEMŞİRELİK ESASLARI- I DERSİ KAYNAK LİSTESİ.....</b>	<b>30</b>
<b>6. EKLER</b>	
8.1. Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları.....	31
8.2. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Algoritması.....	40
8.3. Hemşirelik Bölümü Uygulamada İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı.....	41
8.4. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu.....	42

T.C

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ**

**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

**1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ  
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI  
VE DEĞERLERİ**

**Misyonumuz;** Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

**Vizyonumuz;** Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

**Hemşirelik Bölümü Amaçları;**

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Mezunlarımız sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

**Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;**

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.

8. Sağlığın geliştirilmesi, sŸrdŸrŸlmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma gŸvenli, yetkin, şefkatli, etik, bŸtŸncŸl, çevreye ve kŸltŸre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.

9. Bireyselleştirilmiş, gŸvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

**Değerlerimiz;** Hemşirelik bŸlŸmŸ olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra AtatŸrk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

**1. Bakım:** Bakım hemşirelik uygulamasının ŸzŸdŸr. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bŸtŸncŸl, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

**2. Duyarlılık:** KŸltŸr, evre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

**3. Etik:** Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dŸrŸst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

**4. Profesyonellik:** Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, dŸřŸnce ŸzgŸrlŸđŸne, ŸrgŸtlenme bilincine dayanan, ŸzgŸvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektŸel hemşireler olmaya kararlıyız.

**5. Bilimsellik/Yenilikçilik:** Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

**6. Katılımcılık/paydaş odaklılık:** Hemşirelik Ÿđrencilerinin tŸm potansiyellerini geliştirmek Ÿzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve Ÿđretim anlayışını geliştirmeye ve sŸrdŸrmeye kararlıyız.

## **2. HEMşİRELİK ESASLARI-I DERSİ**

### **2.1. Dersin Tanımı ve Amacı**

Ÿđrencilerin hemşirelik esasları ile ilgili temel kavramları Ÿđrenerek; Ÿlke gereksinimleri doğrultusunda birey, aile ve toplumun sağlığının geliştirilmesinde ve korunmasında hemşireliğin Ÿnemini, rol ve işlevlerini, diğer sağlık disiplinleri ile ilişkilerini kavramasını, birey ve ailesinin bakım sŸrecine ilişkin sağlık sorunlarının doğru belirlemesini ve özŸmlemesini sağlamaktır. Ayrıca Ÿđrencilerin bu konudaki bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmektir.

Dersler öğrenmeyi destekleyici eğitim araçlarının (Gelişmiş Hasta Simülatörü, IV Enjeksiyon Maketi, IM Enjeksiyon Maketi, İntradermal Enjeksiyon Maketi, Subcutan Enjeksiyon Maketi, Kan Basıncı Eğitim Kol Maketi vd) kullanımı ile zenginleştirilmektedir. Öğrencilerimize temel becerilerde kliniğe hazırlık amaçlı laboratuvar uygulaması yapma fırsatı sunulmaktadır.

## **2.2. Eğitim Modeli**

Hemşirelik Esasları I dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

## **2.3. Hemşirelik Esasları AD Uzaktan Eğitim Politikası**

Uzaktan eğitim olanakları ve dijital alan fırsatlarını kullanılarak;

- Hemşirelik mesleğine temel oluşturan bilgi, becerilere ve profesyonel davranışlara ait öğelerin öğrencilere üst düzeyde kazandırılması,
- Bir paydaş olarak öğrencilerin etkin katılımıyla potansiyellerinin desteklenmesi,
- Bireysel ve toplumsal koruyucu önlemlerin, sağlığı koruma ve geliştirme amacına yönelik etkin kullanım farkındalığının oluşturulması ve becerisinin kazandırılması,
- Öğretim elemanı ve öğrenci etkileşiminin dijital güvenlik sınırları içerisinde kesintisiz devamlılığının sağlanmasıdır.

## **2.4. Dersin Genel Hedefleri**

Bu derste öğrenci;

- Hemşireliğin temel kavramlarını ve hemşirelik uygulamaları ile ilgili kuramları açıklar.
- Hemşirelik uygulamaları ile ilgili bilgiyi, mesleki işlev ve uygulamalarında kullanır.
- Bireyin gereksinimlerini holistik ve hümanistik yaklaşımla belirler.
- Hemşireliğin profesyonel değerlerini bilir ve bakım süreci ile ilişkilendirir.
- Hemşirelik felsefesini bilir ve tanımlar.

## **2.5. Dersin Programdaki Yeri**

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıfının güz döneminde verilir. Ders 45 saat teorik, 120 saat laboratuvar uygulamasını içeren 9 ECTS kredilik bir derstir. Dersin uygulamasından en yüksek faydayı sağlamak üzere teorik ve laboratuvar uygulamaları birbirini takiben yapılır. Öğrencilerin devamsızlıkları teori ve laboratuvar uygulaması olmak üzere ayrı ayrı hesaplanmaktadır.

## 2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin yüz yüze ve uzaktan eğitim ile işlenişinde; Hemşirelik Bölümü web sayfasında ve Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi (UBYS) üzerinden paylaşılacak güncel ders bilgi kitapçıklarında açıklanan doğrultuda power point sunusu, soru-cevap, beyin fırtınası ve beceri videoları ile ders işlenecektir. Öğrencinin, ders öncesinde ders bilgi kitapçığının “ön hazırlık” ve “kanıtlar” bölümünde yer alan kaynaklardan ve UBYS sistemi üzerinden ders öncesinde paylaşılan ilgili dokümanları okuyarak gelmesi ders verimini artırması için önemlidir. Ayrıca öğrencilerin ders katılımını, verimini ve başarısını artırmak amacıyla aktif öğrenme yöntemleri (puzzle, Kahoot, kelime bulutu vb. ) de kullanılmaktadır.

Öğrencilerin beceri gelişimlerinin takibi için öğrenci laboratuvar uygulaması yüz yüze yapılmaktadır. Öğrenmesi beklenen her bir beceri video veya OSCE (Objektif yapılandırılmış klinik sınav) sınavı ile yüz yüze olarak değerlendirilir. Beceri değerlendirmeleri;

1. Sosyal-Hijyenik El Yıkama
2. Nabız-Solunum Değerlendirme
3. Kan Basıncı Değerlendirme
4. Steril Eldiven Giyme ve Çıkarma
5. İlaç Uygulama (Oral/Lokal/Topikal İlaç Uygulama)
6. Ampul-Flakondan İlaç Çekme ve Hazırlama
7. İntravenöz Branül Uygulama
8. İntravenöz Sıvı İnfüzyonu Hazırlama ve İzlemine Yapma
9. İntramüsküler Enjeksiyon Uygulama
10. Subkutan İlaç Uygulama olmak üzere toplam **10 konuyu** içermektedir.

Dersin laboratuvar uygulamasının işlenişinde; power point, rol-play, soru-cevap ve uygulama maketleri ile beceri geliştirme yöntemleri kullanılır. Mesleki beceri uygulamaları öğretim elemanı ile birlikte her öğrenciye maket/simülatör üzerinde uygulayarak öğretilir. Becerinin tüm aşamaları eksiksiz ve doğru olarak yapıldıkadar işlem tekrar edilir.

## 2.7. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirilmesini bir ara sınav bir final sınavı ve laboratuvar notu oluşturmaktadır. Laboratuvar notu ara sınav ve final sınavına %50 oranında etki eder. Laboratuvar notu, her bir

quiz sınavının %20'si olmak üzere iki quiz sınavının %40'ı, Hemşirelik Esasları I Dersi Laboratuvar Uygulama Değerlendirmesinin (OSCE ile beceri değerlendirme ) %50'si ve İngilizce ödevinin %10'si alınarak hesaplanır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliğine göre teorik derslerin % 30' undan ve uygulamalı derslerin % 20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz.

Derse devam koşulunu sağlamayarak devamsızlıktan kalan öğrenci bahar döneminde yer alan Hemşirelik Esasları II dersini alamaz.

## 2.8. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi

Müfredatta bu dersin haftalık 120 saat laboratuvar uygulaması bulunmaktadır. Laboratuvarda öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceri kontrol listeleri ve öğretim elemanları tarafından hazırlanan beceri videoları öğrencilerle UBYS sistemi üzerinden dönem başında paylaşılmaktadır. Laboratuvar planlaması Haftalık Ders İçeriğinde yer aldığı şekilde ilerlemektedir. Beceri gelişiminin etkinliğini artırmak amacıyla öğrenciler küçük gruplara ayrılarak laboratuvar uygulamaları yapılmaktadır. Tüm öğrencilere fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla her hafta farklı öğretim elemanı ile çalışması için laboratuvar rotasyon planı güncellenmektedir.

**Tablo 2.8.1. Laboratuvar uygulamasının öğrenim hedefleri, öğrenme çıktısı ve program çıktısı ile ilişkisi**

Laboratuvar Uygulamasındaki Becerin Adı	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişkisi
Sosyal-Hijyenik El Yıkama	2/3/4	1/2/5/8
Nabız-Solunum Değerlendirme	2/3/4	1/2/4/5
Kan Basıncı Değerlendirme	2/3/4	1/2/4/5
Steril Eldiven Giyme ve Çıkarma	2/3/4	1/2/5/8
Ampul-Flakondan İlaç Çekme ve Hazırlama	2/3/4	1/2/4/5/6/9
İntravenöz Branül Uygulama	2/3/4	1/2/4/5/6/9
İntravenöz Sıvı İnfüzyonu Hazırlama ve İzlemine Yapma	2/3/4	1/2/4/5/6/9
İntramüsküler Enjeksiyon Uygulama	2/3/4	1/2/4/5/6/9

Subkutan İlaç Uygulama	2/3/4	1/2/4/5/6/9
------------------------	-------	-------------

## 2.9. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi

Bu dersin klinik/saha uygulaması bulunmamaktadır.

## 2.10. Öğrencinin Sorumlulukları

- Öğrenci derslere vaktinde gelir.
- Öğrenci ilgili dersin konusuna başta ders kitabı, ders materyalleri olmak üzere kaliteli kaynaklardan ön hazırlık yaparak gelir.
- Öğrenci laboratuvar çalışmalarında uzun kollu beyaz önlük giyer ve kendi malzemesini getirir.
- Öğrenci laboratuvar uygulamaları öncesinde paylaşılan listeleri takip eder ve grubu ile birlikte sınıfta hazır olarak sorumlu öğretim elemanını ve rehber hemşireyi bekler.
- Öğrenci bazı laboratuvar uygulamalarında (intramüsküler ilaç uygulama kalça maketi, periferik ven kateteri uygulamak için kol maketi, subkutan ilaç uygulamak için kol ya da göbek maketi) materyalini bireysel ya da grup olarak üretir.



### 3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

#### 3.1. HEMŞİRELİK ESASLARI I DERSİ HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

	TARİH	DERSİN SORUMLUSU	DERSİN KONUSU	ÖN HAZIRLIK	KANITLAR
1. HAFTA	16.09.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>Dersin Tanıtımı</b>	1.Kara Kaşıkçı M, Akın Palandöken E. (Ed). Temel Hemşirelik Esaslar, Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, İstanbul, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2021. 2.Karadağ A, Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Hemşirelik Bilim ve Sanatı, İstanbul, Akademi Yayıncılık, 2016. 3.Uysal N., Çakırcalı E. (Çeviri Ed.): Hemşirelik Esasları İnsan Sağlığı ve Fonksiyonları, Palme Yayıncılık, 2015. 4.Erkal İlhan S., Sançar B.(Ed): Sağlık Bilimleri Sözlüğü, Alter Yayıncılık, 2013. 5.Bektaş H., Klinik Hemşirelik Becerileri (Çeviri: Taylor S.), Nobel Tıp Kitabevi, 2015.	1. Kaya N, Turan N, Öztürk Palloş A, Dorsogluteal bölge İntramüsküler enjeksiyon uygulamak amacıyla kullanılmalı mı?, İ.Ü.F.N. Hem. Derg. 2012; 20 (2): 146-153. 2. Tuğrul E, Denat Y, Hemşirelerin ventrogluteal alana enjeksiyon uygulamaya ilişkin bilgi, görüş ve uygulamaları, DEUHYO, 2014, 7(4): 275-284. 3. Avşar G, Kaşıkçı M, Subkütan heparin enjeksiyonlarında ekimoz, hematoma ve ağrıyı önlemek için nelere dikkat edilmeli?, İ.Ü.F.N. Hem. Derg., 2012; 20 (3): 239-246. 4. Balcı Akpınar R, Türkben Polat H, Yaman S, Özer N, Subkutan
	17.09.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<ul style="list-style-type: none"><li>Hemşireliğin Tarihsel Gelişimi</li><li>Sağlık Bakım Sistemi ve Sağlık Ekibi</li><li>Hemşirenin Roller ve Profesyonelleşme</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Hemşirelikte Etik</li></ul>	
	23.09.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN			

2. HAFTA	24.09.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	<p><b>Hemşireliğin Temel Kavramları ve Kuramları</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• İnsan</li> <li>• Çevre</li> <li>• Sağlık</li> <li>• Hemşirelik</li> </ul>	<p>6.Sabuncu N., Akça Ay F. (Ed): Klinik Beceriler Sağlığın Değerlendirilmesi Hasta Bakım ve Takibi, Nobel Tıp Kitabevi, 2010.</p> <p>7.Görgülü RS., Hemşireler İçin Fiziksel Muayene Yöntemleri. İstanbul Tıp Kitabevi, 2014.</p>	<p>heparin uygulamasına bağlı gelişen ekimoz hematom ve ağrının önelenmesi için hemşirelerin aldıkları önlemler, Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 2010; 13(4): 19-25.</p>
3. HAFTA	30.09.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hasta Kabulü ve Taburcu Edilmesi</li> <li>• Hasta Ünitesi Düzenlenmesi ve Hasta Yatağı Yapımı (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> </ul>	<p>8.Karadağ A., Çalışkan N., Göçmen Baykara Z.(Ed): Hemşirelik Teorileri ve Modelleri, Akademi Basın ve Yayıncılık, 2017.</p>	
	01.10.2024 Salı	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN  Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	<p><b>Asepsi-Antisepsi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Asepsi Antisepsi, Steril Eldiven Giyme, Steril paket açma, steril alana malzeme bırakma (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> <li>Sosyal Hijyenik El Yıkama (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> </ul> <p><b>Kişisel Hijyen Uygulamaları</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hijyen</li> <li>• Derinin Yapısı</li> <li>• Deri Bütünlüğünde Bozulma</li> <li>• Banyolar (Tam Vücut Banyosu ve Lokal Banyolar) (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> <li>• Ağız ve Diş Sağlığı, Özel Ağız Bakımı</li> <li>• Perine Bakımı</li> </ul> <p>Masajlar (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</p>	<p>9.Ecevit Alpar Ş., Bahçecik N., Çağdaş Hemşirelikte Etik, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2013.</p> <p>10.Berman A., Snyder S., Frandsen G., Kozier and Erb's Fundamentals of Nursing, Pearson, 2016.</p> <p>11.Babadağ K., Hemşirelik ve Değerler, Alter Yayıncılık, 2010.</p> <p>12.Babadağ K., Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Uygulama Rehberi,</p>	

4. HAFTA	07.10.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOğAN	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> </ul>	İstanbul Tıp Kitabevi, 2012.	
	08.10.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AğAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOğAN	<p><b>Laboratuvar Çalışması</b></p> <p>-<i>Hijyenik El Yıkama</i></p> <p>-<i>Steril Eldiven Giyinme ve Çıkarma</i></p> <p>-<i>Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi (Nabız- Solunum)</i></p>	<p>13.Arslan Özkan H., Hemşirelikte Bilim, Felsefe ve Bakımın Temelleri, Akademi Yayıncılık, 2014.</p> <p>14.Wilkinson JM, Tras LS, Barnett KL, Smith MH, Fundamentals of Nursing (Two Volume Set) 3rd Edition, F.A. Davis Company Philadelphia, 2016.</p> <p>15.Potter PA, Perry AG, Stockert P, Hall A., Fundamentals of Nursing 8th Edition, Elsevier, 2013.</p> <p>16.Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P, Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care Seventh, North American Edition,</p>	
5. HAFTA	14.10.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOğAN	<p><b>Vücut Mekaniği, Egzersiz ve Hastanın Hareket Ettirilmesi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hastaya Pozisyon Verme (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li> </ul>		

	15.10.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b><u>Laboratuvar Çalışması</u></b>  <i>Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi (Kan Basıncı)</i>	Lippincott Williams & Wilkins, 2011.  17.Berman A., Snyder S., Frandsen G., Kozier&Erb's Fundamentals of Nursing Concepts, Process and Practice Tenth Edition, Pearson, 2016.  18.Atabek Aştı T., Karadağ A (Çeviri Ed): Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Nobel Kitabevi, 2011.  19.Göçmen Baykara Z, Çalışkan N, Öztürk D, Karadağ A, (Ed): Temel Hemşirelik Becerileri, Ankara Nobel Tıp Kitabevi, 2019.  20.Dikmen Y, Akın Korhan E, (Ed): Hemşirelik Esasları Klinik Uygulama Rehberleri Video Sunumu Destekli, Akademisyen Kitabevi, 2016.	
<b>6.HAFTA</b>	21.10.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	<b>İlaç Uygulamaları</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• İlacın Tanımı</li> <li>• İlaçların Sınıflandırılması</li> <li>• İlaçların Etkileri</li> <li>• İlaç Şekilleri</li> <li>• İlaçların Temini ve Saklanması</li> <li>• İlaçların İstemi Alınması</li> <li>• İlaç Güvenliği</li> <li>• İlaç Hatalarının Önlenmesi</li> </ul>		
	22.10.2024 Salı	Dr. Araş. Gör. Tuğba	Oral ilaç Uygulamaları ve Lokal İlaç Uygulamaları Teorik <i>(Video Destekli Anlatım)</i>		

		KAVALLALI ERDOĞAN	<b>QUIZ</b>		
<b>7. HAFTA</b>	28.10.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	-Üriner Sistem ve Uygulamaları ( <i>Video Destekli Anlatım</i> )		
	29.10.2024 Salı	<b>RESMİ TATİL</b>			
<b>8.HAFTA</b>	04.11.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	<b>Parenteral İlaç Uygulamalarına Giriş</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ampul ve Flakondan İlaç Çekme</li> <li>• Doz Hesaplama</li> <li>• Serum Setleme</li> <li>• IV İnfüzyon başlatma ve takip</li> <li>• İnfüzyon Uygulamasında Dakikadaki</li> <li>• Damla Sayısı Hesaplama</li> </ul> ( <i>Video Destekli Anlatım</i> ) İntravenöz Yoldan İlaç ve Sıvı Uygulama ( <i>Video Destekli Anlatım</i> )		
	05.11.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	<u><b>Laboratuvar Çalışması</b></u> - <i>Ampul ve flakondan İlaç çekme</i> - <i>İntravenöz Sıvı İnfüzyonu Hazırlama Uygulaması</i>		

		Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN			
<b>11-15 KASIM 2024 ARA SINAV HAFTASI</b>					
<b>10.HAFTA</b>	18.11.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL	<b>Parenteral İlaç Uygulamaları</b> Periferik Ven Kateteri (Branül) Uygulaması ( <i>Video Destekli Anlatım</i> ) Periferik Venöz Kan Örneği Alma		
	19.11.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>Laboratuvar Çalışması</b> Periferik Ven Kateteri (Branül) Uygulaması ( <i>Video Destekli Anlatım</i> ) Periferik Venöz Kan Örneği Alma		

<b>11.HAFTA</b>	25.11.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOğAN	<ul style="list-style-type: none"><li>• Subkutan ve Intradermal İlaç Uygulama (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li></ul>		
	26.11.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AğAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOğAN	<p><b>- <u>Laboratuvar Çalışması</u></b></p> <p>-SC ve ID İlaç enjeksiyonu uygulama</p>		
<b>12.HAFTA</b>	02.12.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AğAÇDİKEN ALKAN	<p><b>Parenteral İlaç Uygulamaları</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Intramüskuler (IM) Enjeksiyon Uygulaması (<i>Video Destekli Anlatım</i>)</li></ul>		

	03.12.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>Laboratuvar Çalışması</b> <i>-İntramüskuler (IM) Enjeksiyon Uygulaması Laboratuvar Çalışması</i>		
<b>13.HAFTA</b>	09.12.2024 Pazartesi	Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN  Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	-Sindirim Sistemi Uygulamaları  - Solunum Sistemi ve Uygulamaları ( <i>Video Destekli Anlatım</i> )		
	10.12.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	<b>I. OSCE SINAVI</b>		



		Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN			
	16.12.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	-Hemşireliğin Kavramsal Çerçevesi		
<b>14. HAFTA</b>	17.12.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>II. OSCE SINAVI</b>		

<b>15. HAFTA</b>	23.12.2024 Pazartesi	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>QUIZ II</b>		
	24.12.2024 Salı	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>III. OSCE SINAVI</b>		

<b>16. HAFTA</b>	30.12.2024 31.12.2024	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Doç. Dr. Nihal ÜNALDI BAYDIN Doç. Dr. Gülcan TAŞKIRAN ESKİCİ Dr. Öğr. Gör. Cansev BAL Dr. Araş. Gör. Tuğba KAVALALI ERDOĞAN	<b>SERBEST LABORATUVAR ÇALIŞMASI</b>		
----------------------	--------------------------	---	--	--	--

#### **4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ**

**Dersin Kodu:** HEM115

##### **Dersin Öğrenme Hedefleri**

1. Hemşireliğin temel kavramlarını ve hemşirelik uygulamaları ile ilgili kuramları açıklar.
2. Hemşirelik uygulamaları ile ilgili bilgiyi, mesleki işlev ve uygulamalarında kullanır.
3. Bireyin gereksinimlerini holistik ve hümanistik yaklaşımla belirler.
4. Hemşireliğin profesyonel değerlerini bilir ve bakım süreci ile ilişkilendirir.
5. Hemşirelik felsefesini bilir ve tanımlar.

##### **Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları**

1. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
2. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
3. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.
4. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.
5. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
6. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
7. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
8. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
9. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.

**4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ**

<p><i>Sağlığın Sosyal Becerileri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)</li> <li>2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)</li> <li>3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)</li> <li>4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)</li> <li>5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)</li> </ol>		<p><i>Hasta Güvenliği Hedefleri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Basınç yaralarının önlenmesi</li> <li>2. Bilgi güvenliği</li> <li>3. Güvenli cerrahi</li> <li>4. Güvenli doğum</li> <li>5. Güvenli hasta devri</li> <li>6. Hatalardan öğrenme</li> <li>7. Hasta ve hasta yakını katılımı</li> <li>8. Hastaların doğru tanımlanması</li> <li>9. Hasta düşmelerinin önlenmesi</li> <li>10. Hastaların güvenli transferi</li> <li>11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi</li> <li>12. İlaç güvenliği</li> <li>13. Kan güvenliği ve yönetimi</li> <li>14. Kardiyak arrest yönetimi</li> <li>15. Malzeme ve cihaz güvenliği</li> <li>16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği</li> <li>17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele</li> <li>18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi</li> <li>19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele</li> <li>20. Radyasyon güvenliği</li> <li>21. Teşhiste hasta güvenliği</li> <li>22. Tesis güvenliği</li> <li>23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi</li> </ol>						
Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Hemşireliğin Tarihsel Gelişimi	1/4/5	<b>Bilişsel:</b> Tarihsel süreçte Hemşireliğin mesleki gelişimini etkileyen	2/3/5/7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	-	-	3

		olayları/durumları bilme						
Sağlık Bakım Sistemi Sağlık Ekibi	1/4/5	<b>Bilişsel:</b> Öğrenci, Ülkemiz sağlık sisteminin yapısını ve sağlık bakım ekibi üyelerini bilme ve açıklama	2/3/6/7/9	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	-	1/2/3/4/5	3
Hemşirenin Roller	1/4/5	<b>Bilişsel:</b> Hemşirenin 5 temel rolünü açıklama. <b>Duyuşsal:</b> Sağlık ekibi üyeleri ve hemşirenin işbirliğini yönelik eylemleri örneklendirme	2/3/4/7/9	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	1/2/3/4/5/7/8/9/10/12	1/2/3/4/5	3
Hemşirelikte Temel Kavramlar	1/4/5	<b>Bilişsel:</b> Hemşireliğin 4 temel kavramını bilme <b>Duyuşsal:</b> Her bir kavramı soyut/somut örneklendirme	3/4/6/7	Sunum Beyin Fırtınası Tartışma	Çoktan Seçmeli Sınav	1/2/3/4/5/7/8/9/10/12	1/2/3/4/5	3
Hasta Kabulü ve Taburcu Edilmesi	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Hasta kabulü çeşitleri ile ilgili soruları cevaplandırma <b>Duyuşsal:</b> Taburculuk öncesi yapılacak işlemleri açıklama	2/4/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	2/7/8/9/10/21	1/3/5	3

Hasta Ünitesi ve Düzenlenmesi Hastaya Pozisyon Verme	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Hasta ünitesinde bulunan araç ve gereçleri bilme ve tanımlama <b>Duyuşsal:</b> Yatak yapımının önemini güvenlik ve konfor açısından değerlendirme <b>Psikomotor:</b> Öğrencilerin hasta yatağını yapması	1/2/3/4/5/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	2/7/8/9/10/21	1/3/5	3
Hemşirelikte Etik	3/4/5	<b>Bilişsel:</b> Değer, ahlak, etik kavramlarını bilme. <b>Duyuşsal:</b> Hemşireliğin profesyonel değerlerine ilişkin bakım davranışı örnekleri verebilme	2/3/4/6/7/8	Sunum Beyin Fırtınası Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav	2	2	3
Vücut Mekaniği Egzersiz ve Hastanın Hareket Ettirilmesi	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Vücut mekaniği ilkelerini bilme, bakım sunulan bireye verilen pozisyonları bilme ve gruplandırabilme <b>Duyuşsal:</b> Farklı bakım uygulamalarında hastaya verilebilecek	1/2/4/5/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	1/5/7/9/23	1	3

		pozisyonları örneklendirebilme <b>Psikomotor:</b> Vücut mekaniğine uygun hareket edebilme, bireye amaca uygun pozisyon verebilme ve ROM egzersizi yaptırabilme						
Yaşam Bulguları	2/3/4	<b>Psikomotor:</b> Öğrencilerin vücut sıcaklığı, nabız sayısı, solunum sayısı ve kan basıncı ölçümü yapabilmesi	1/2/4/5	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	7/9/12/13/18/19	1/4	3
Kişisel Hijyen Uygulamaları	2/3/4	<b>Psikomotor:</b> Bireyin kişisel hijyen gereksinimlerini belirlemek, bakımda bireysellik göz önünde bulunarak tam/lokal vücut banyosu vererek gereksinimlerini karşılatabilme, özel ağız bakım gereksinimi olan bireye uygun solüsyon ile bakım verebilme	1/2/4/5/8	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	1/7/19	1/2/3/4/5	3



Asepsi- Antisepsi	2/3/4	<b>Psikomotor:</b> Hijyenik el yıkama becerisini kazanma, sağlık hizmetleriyle ilişkili enfeksiyonları önleme hedefine ilişkin; cerrahi ve tıbbi asepsi ilkelerini uygulama, steril eldiven giyinme-çıkarma, steril malzeme kullanımının uygun paket açma	1/2/5/8	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	1/3/4/7/11/12/13/15/19/21	1/2/3/4/5	3
İlaç Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilisel:</b> İlaç şekillerini ve etkilerini bilme, hemşirelerin ilaç hazırlama, uygulama ve takibi konusunda sorumluluklarını bilme, ilaçların saklanması koşullarını bilme, doğru ilaç uygulaması için 10 doğru ilkesini ve 3 kontrol ilkesini bilme, <b>Duyuşsal:</b> İlaç dozu hesaplayabilme, uygun bilgileri	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	7/8/12/13	1/4	3

		içeren ilaç kartı hazırlayabilme						
Oral ilaç Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilışsel:</b> Oral (peroral,sublingual ve bukkal) ilaç uygulama ilkelerini bilme, oral ilaç uygulamasında ilaç etki süresini ve etkileyen faktörleri bilme, <b>Duyuşsal:</b> Oral(peroral, sublingual ve bukkal) ilaç uygulamalarına ilişkin doz hesaplamalarını yapabilme <b>Psikomotor:</b> Oral (peroral, sublingual ve bukkal) ilaç uygulaması beceri basamaklarına göre uygulayabilme	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	7/8/12/13	1/4	3
Lokal İlaç Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilışsel:</b> Lokal ilaç uygulama ilkelerini bilme, oral ilaç uygulamasında ilaç etki süresini ve etkileyen faktörleri bilme,	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	7/8/12/13	1/4	3

		<p><b>Duyuşsal:</b> Lokal ilaç uygulamalarına ilişkin doz hesaplamalarını yapabilme</p> <p><b>Psikomotor:</b> Lokal ilaç uygulaması beceri basamaklarına göre uygulayabilme</p>						
Parenteral İlaç Uygulamaları	2/3/4	<p><b>Bilışsel:</b> Parenteral (IM,SC,ID,IV) ilaç uygulama ilkelerini bilme, oral ilaç uygulamasında ilaç etki süresini ve etkileyen faktörleri bilme,</p> <p><b>Duyuşsal:</b> Parenteral (IM,SC,ID,IV) ilaç uygulamalarına ilişkin ilaçların doz hesaplamalarını yapabilme ve infüzyonların hızını belirlemek için dakika damla hesaplamasını yapabilme</p> <p><b>Psikomotor:</b> Parenteral</p>	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav  Beceri Değerlendirme Formu	7/8/12/13	1/4	3

		(IM,SC,ID,IV) ilaç uygulaması uygun alanlarını seçebilme, beceri basamaklarına göre uygulayabilme						
Solunum Sistemi Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Solunum sisteminin değerlendirmesini bilme, oksijen tedavisinin endikasyonları ve uygulama ilkelerini bilme	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7/8/11/12/18	1/4	3
Sindirim Sistemi Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Sindirim sisteminin değerlendirmesini bilme, enteral-parenteral beslenme ilkelerini bilme, sindirim sistemine ilişkin problemleri tanılama ve boşaltım sistemine ilişkin sorunları ve tedavileri bilme	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7/8/12/16	1/4	3
Üriner sistem Uygulamaları	2/3/4	<b>Bilişsel:</b> Üriner sistem değerlendirmesini bilme, üriner sisteme ilişkin problemleri tanılama ve üriner boşaltım	1/2/4/5/6/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7/8/12	1/4	3

		uygulamalarını bilme						
--	--	-------------------------	--	--	--	--	--	--

## 5. HEMŞİRELİK ESASLARI-I DERSİ KAYNAK LİSTESİ

### \* Dersin Temel Kaynak Kitapları

1. Kara Kaşıkçı M, Akın Palandöken E. (Ed). Temel Hemşirelik Esaslar, Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, İstanbul, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2021.
2. Karadağ A, Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Hemşirelik Bilim ve Sanatı, İstanbul, Akademi Yayıncılık, 2016.
3. Uysal N., Çakırcalı E. (Çeviri Ed.): Hemşirelik Esasları İnsan Sağlığı ve Fonksiyonları, Palme Yayıncılık, 2015.
4. Erkal İlhan S., Sançar B.(Ed): Sağlık Bilimleri Sözlüğü, Alter Yayıncılık, 2013.
5. Bektaş H., Klinik Hemşirelik Becerileri (Çeviri: Taylor S.), Nobel Tıp Kitabevi, 2015.
6. Sabuncu N., Akça Ay F. (Ed): Klinik Beceriler Sağlığın Değerlendirilmesi Hasta Bakım ve Takibi, Nobel Tıp Kitabevi, 2010.
7. Görgülü RS., Hemşireler İçin Fiziksel Muayene Yöntemleri. İstanbul Tıp Kitabevi, 2014.
8. Karadağ A., Çalışkan N., Göçmen Baykara Z.(Ed): Hemşirelik Teorileri ve Modelleri, Akademi Basın ve Yayıncılık, 2017.
9. Ecevit Alpar Ş., Bahçecik N., Çağdaş Hemşirelikte Etik, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2013.
10. Berman A., Snyder S., Frandsen G., Kozier and Erb's Fundamentals of Nursing, Pearson, 2016.
11. Babadağ K., Hemşirelik ve Değerler, Alter Yayıncılık, 2010.
12. Babadağ K., Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Uygulama Rehberi, İstanbul Tıp Kitabevi, 2012.
13. Arslan Özkan H., Hemşirelikte Bilim, Felsefe ve Bakımın Temelleri, Akademi Yayıncılık, 2014.
14. Wilkinson JM, Tras LS, Barnett KL, Smith MH, Fundamentals of Nursing (Two Volume Set) 3rd Edition, F.A. Davis Company Philadelphia, 2016.
15. Potter PA, Perry AG, Stockert P, Hall A., Fundamentals of Nursing 8th Edition, Elsevier, 2013.
16. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P, Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care Seventh, North American Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2011.
17. Berman A., Snyder S., Frandsen G., Kozier&Erb's Fundamentals of Nursing Concepts, Process and Practice Tenth Edition, Pearson, 2016.
18. Atabek Aştı T., Karadağ A (Çeviri Ed): Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Nobel Kitabevi, 2011.
19. Göçmen Baykara Z, Çalışkan N, Öztürk D, Karadağ A, (Ed): Temel Hemşirelik Becerileri, Ankara Nobel Tıp Kitabevi, 2019.
20. Dikmen Y, Akın Korhan E, (Ed): Hemşirelik Esasları Klinik Uygulama Rehberleri Video Sunumu Destekli, Akademisyen Kitabevi, 2016.

### \*Dersin Temel Kanıtları

1. Kaya N, Turan N, Öztürk Palloş A, Dorsogluteal bölge İntramüsküler enjeksiyon uygulamak amacıyla kullanılmalı mı?, İ.Ü.F.N. Hem. Derg. 2012; 20 (2): 146-153.
2. Tuğrul E, Denat Y, Hemşirelerin ventrogluteal alana enjeksiyon uygulamaya ilişkin bilgi, görüş ve uygulamaları, DEUHYO, 2014, 7(4): 275-284.
3. Avşar G, Kaşıkçı M, Subkütan heparin enjeksiyonlarında ekimoz, hematoma ve ağrıyı önlemek için nelere dikkat edilmeli?, İ.Ü.F.N. Hem. Derg., 2012; 20 (3): 239-246.
4. Balcı Akpınar R, Türkben Polat H, Yaman S, Özer N, Subkutan heparin uygulamasına bağlı gelişen ekimoz hematoma ve ağrının önlenmesi için hemşirelerin aldıkları önlemler, Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 2010; 13(4): 19-25.

6.

T.C.

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ  
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI  
BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1- (1)** Bu ilke, usul ve esasların amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin bölüm hedef ve stratejileriyle uyumlu bir şekilde uygulamalarını yürütmeleri amacıyla uygulama alanlarında uyması gereken ilke ve esasları belirlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2- (1)** Bu ilke, usul ve esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin uygulamalarına ilişkin hususları kapsamaktadır.

**Dayanak**

**MADDE 3- (1)** Bu ilke, usul ve esaslar **2547** sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanunu ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesine, Yükseköğretim Kurulu tarafından **02.02.2008** tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan **26775** sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik”teki ilgili maddelere, **5510** sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun ilgili maddesine ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/ Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesine dayanmaktadır.

**Tanımlar**

**MADDE 4- (1)** Bu ilke, usul ve esaslarda geçen;

- a. **Bölüm Başkanı-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı,
- b. **Dekan-**Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı,
- c. **Fakülte-**Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- ç. **İntörn Hemşire-** Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm kurumsal uygulamalı derslerini alan ve devam zorunluluğunu yerine getiren öğrenciyi,
- d. **Klinik Rehber Hemşire-** Alanında en az bir yıl deneyimli, en az lisans mezunu, son 5 yıl içinde klinik rehberlik eğitimi almış, kuramsal-uygulamalı dersin uygulama alanlarında destek sağlayan, öğrenme sürecini desteklemek, yardım etmek ve cesaretlendirmek işleviyle kılavuz rolü üstlenmiş uygulayıcı hemşireyi,
- e. **Kuramsal Uygulamalı Ders-** Yarıyıl içinde teorik ve laboratuvar, klinik ve/veya sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
- f. **Öğrenci-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerini,
- g. **Uygulama Süresi-** Ders müfredatında belirtilen süresiyi,
- ğ. **Uygulama Yeri-** Uygulamanın yapılacağı resmi ve özel sağlık ve kamu kuruluşlarını,
- h. **Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Elemanı-** Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarını,

- i. **Uygulamanın Değerlendirilmesi-** Öğrencilerin uygulamalarına ilişkin dersin yürütücüsü ve/veya hemşire/klinik rehber tarafından yapılan değerlendirmeyi,
- i. **Üniversite-** Ondokuz Mayıs Üniversitesini ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Genel İlkeler

#### Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

**MADDE 5- (1)** Bölümün dört yıllık öğretim planında belirtilen uygulamalı derslerle ilgili olarak;

- a. Kuramsal uygulamalı derslerin teorik kısmını yürüten öğretim elemanı aynı zamanda uygulamaları yürütmekten de sorumludur.
- b. Öğrenci sayısı ve uygulama alanının durumuna göre uygulamalar için birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir.
- c. Kuramsal uygulamalı derslerin yıl içi uygulamaları, bölüm öğretim planındaki toplam ders saatini kapsamak koşuluyla, dönem başında ilgili öğretim elemanının önerisi ve bölüm başkanının onayı ile blok olarak yapılabilir. Uygulamalı bir dersin blok olarak yapılması ile bir yarıyıldaki o dersin alınması gereken toplam teorik ders saatlerinin birleştirilerek alınması ve daha sonra dersin, toplam uygulama saatlerinin birleştirilerek uygulama yapılması kastedilir.

#### Uygulamanın süresi ve zamanı

**MADDE 6- (1)** Hemşirelik bölümünde dersler yarıyıl esasına göre verilir. Her bir yarıyıldaki alınması gereken kuramsal uygulamalı derslerin süresi öğrenim planında belirtildiği gibidir.

(2) Öğrenciler uygulamalarını ilgili eğitim-öğretim dönemi içerisinde, öğrenim planında belirtildiği şekliyle yarıyıl veya blok esasına göre yapmakla yükümlüdürler.

#### Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

**MADDE 7- (1)** Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.) %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümünden sayılır.

#### Uygulamanın Yapılacağı Yerler

**MADDE 8- (1)** Öğrenciler uygulamalarını, kuramsal uygulamalı dersin içeriğine uygun olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, diğer kamu ve özel sağlık kurumları, sosyal hizmetlere ait kurumlar, eğitim kurumları, diğer kamu ve özel kurumlarda ve yapar.

#### Uygulama Yürütücüsünün Sorumlulukları

**MADDE 9- (1)** Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarının sorumlulukları şunlardır:

- a. Uygulama yapacak öğrencilerin uygulama listesini hazırlamak ve uygulama için gerekli kurumsal izinlerin alınmasını sağlamak,
- b. Uygulamaya başlamadan önce öğrencinin uygulamasında sorumluluk alacak klinik rehber hemşirelerle iletişim kurmak ve uygulamanın içeriğini, amaçlarını ve hedeflerini paylaşmak,
- c. Klinik rehber hemşirelerin klinik çalışma alanlarını belirlemek ve koordine etmek.
- ç. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak



klirik rehber hemşirelerle işbirliği içinde çalışmak,

- d. Öğrenciye olumlu rol modeli olmak,
- e. Öğrenci, klinik rehber hemşirelerin ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
- f. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak,
- g. Uygulama süresince öğrenciye rehberlik etmek, öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlamak,
- ę. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
- h. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
- ı. Öğrenciyi uygulama anında görmek, değerlendirmek ve dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
- i. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
- j. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimini desteklemek,
- k. Uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre uygulamayı organize etmek ve denetlemek,
- l. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
- m. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
- n. Uygulama süreci boyunca öğrenciler ve rehber hemşirelerle iletişimi sürdürmek ve geribildirimde bulunmak,
- o. Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını denetlemek,
- ö. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına ile uygulama yapılan kurumun iş sağlığı ve güvenliği birimine bildirmek ve resmi işlemler için öğrenciyi yönlendirmek.
- p. Sigorta prim ödeme süreçlerinin düzenlenmesi açısından uygulamaya devam etmeyen ğrencileri Fakülte Dekanlığına bildirmek.

### **Klinik Rehber Hemşirenin Nitelik ve Sorumlulukları**

**MADDE 9- (1)** Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirede olması gereken nitelikler şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü lisans mezunu, tercihen lisansüstü eğitim almış olmak,
  - b. En az 1 yıl klinik ve/veya sahada mesleki deneyime sahip olmak,
  - c. Özgüvenli olmak,
  - . Mesleki gelişim için istekli olmak,
  - d. Profesyonel iletişim becerisine sahip olmak,
  - e. Kaliteli bir hemşirelik bakımı vermek için istekli olmak.
- (2)** Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirenin sorumlulukları şunlardır:
- a. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak uygulama yürütücüsü ile işbirliği içinde çalışmak,
  - b. Öğrenci için olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmak,
  - c. Öğrenci, ğretim elemanı ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
  - . Öğrenciye pozitif rol modeli olmak,
  - d. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesine yardım etmek amacıyla kliniğe özgü öğrenme fırsatları oluşturmak,

- e. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
- f. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
- g. Öğrenciyi uygulama anında görmek, gelişim sürecini değerlendirmek, uygulama yürütücüsüne ve öğrenciye dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
- ğ. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
- h. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimine katkıda bulunmak,
  - 1. Planlandığı şekilde, uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre güvenli uygulama yaptırmak,
- i. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
- j. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
- k. Öğrenci değerlendirmesine ilişkin formları ve raporları istenilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmek,
- l. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal uygulama yürütücüsüne bildirmek.

### **Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları**

**MADDE 10- (1)** Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,
- b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,
- c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,
- ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,
- d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetime olan gereksinimini bilmek,
- e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,
- f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,
- g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,
- h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücüleri ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,
- ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
- i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
- j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
- k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
- l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,
- m. Bakım verilen birey, uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,
- n. Mesleki etkileşimlerinde açık/anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,

- o. Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö. Uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması **yapmamak**,
- p. Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan şekilde doldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
- r. Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
- s. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş. Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak.
- t. Özbakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek

### **Aşılar, İş Güvenliği ve Sağlığına İlişkin Belgelerin Temini**

**MADDE 11- (1)** Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulamasına çıkmadan önce klinik uygulama için gerekli aşılama, iş güvenliği ve sağlığına ilişkin belgelerin teminine yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü ve/veya kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı tarafından yapılan duyuru ile bildirilen tetkik, aşılı klinik uygulama öncesi istenen sürede yaptırmak ve bunlara ait belgeleri edinerek en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- b. Klinik uygulama öncesi fakülte yönetimi tarafından düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimine katılmak ve katılım belgesini en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- c. Klinik uygulama öncesi yaptırılan tetkikler, aşılar, iş sağlığı ve güvenliği eğitimine ilişkin belge ve/veya istenen diğer belgelerin birer örneğini dosya halinde kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı/ uygulama yürütücüsüne istenen sürede teslim etmek.

### **Bilgi Güvenliği, Mahremiyetin Sağlanması ve Sosyal Medya Kullanımı**

**MADDE 11- (3)** Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulaması esnasında bilgi güvenliği, mahremiyetin sağlanması ve sosyal medya kullanımına yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Klinik uygulama esnasında özellikle bakım ve tedavi süreçleri sırasında cep telefonu iletişim ve/veya kayıt amacıyla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- b. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastayla ilgili hiçbir bilgi, fotoğraf, kayıt vb. bilgiler sosyal medyada paylaşılmamalıdır.
- c. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastanın tanınmasına neden olacak şekilde ad/kimlik bilgisinin hastane içi/dışı sosyal ortamlarda ya da sosyal medyada paylaşılması yasaktır. Sosyal medyadan gizlilik ayarları aracılığıyla yayınlara erişimi sınırlamak gizlilik/mahremiyetin sağlanması için yeterli değildir.
- ç. Cep telefonu, kişisel bilgisayar vb. herhangi bir kişisel cihazda hasta yakını/hasta ya da ailenin sağlık kayıt/bilgileri saklanmamalıdır.

- d. Bakım ve tedavi süreçleri boyunca bireyin/hastanın ya da aile üyelerinin kişisel sosyal medyada hesaplarına eklenmesi bireysel ve profesyonel ilişki sınırlarının korunması açısından sakıncalı olabilir.
- e. Klinik/saha uygulaması sırasında şahit olunan herhangi bir gizlilik/mahremiyet ihlali dersin sorumlularına rapor edilmelidir.

## **Ön Koşullu Dersler**

### **MADDE 12-(1)**

#### **Ön Koşul:**

- a. Öğrencilerin Hemşirelik Bölümü 1. sınıfta almış oldukları “ HEM 101 Hemşirelik Esasları I ” dersi, HEM104 Hemşirelik Esasları II dersinin ön koşuludur. HEM104 Hemşirelik Esasları II dersini almayan ya da devamsızlıktan kalan öğrenci, hiçbir kuramsal uygulamalı dersini alamaz.
- b. Öğrencilerin Seçmeli İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçebilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.
- c. Uygulama notu 60(Altmış)’ın altında olan öğrenciler, o dersin dönem sonu ve bütünleme sınavına giremezler ve bir sonraki yıl o dersin hem teorik hem de uygulamasına devam ederler.

## **Uygulama Kıyafeti**

### **MADDE 13- (1)**

Klinik uygulama esnasında öğrencilerin yanında bulundurması zorunlu eşyalar şunlardır;

- a. Öğrenci hemşire üniforması ya da beyaz önlük
  - b. Kol Saati
  - c. Öğrenci kimliği
  - ç. Gerekli dokümanlar/formları içeren öğrenci dosyası
  - d. Kayıt tutmaya uygun özellikte kalem
  - e. Klinik/ saha uygulaması için önerilen ayakkabı
- (2) Kuramsal uygulamalı derslerin klinik alanda yapılan uygulamaları sırasında öğrencilerin hemşire üniforması giymeleri zorunludur. Aile sağlığı merkezleri, okullar, ev ziyaretleri ve diğer saha uygulamalarında sahanın özelliğine ve dersin ilgili öğretim elemanının kararına göre öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir. Öğrenciler uygulamalara bu usul, ilke ve esaslar belgesinin 13. Maddesinin 3 bendinde açıkça belirlenen üniforma düzenine uygun olarak gelmekle sorumludur.
- (3) Öğrenci üniformasının özellikleri:
- a. Öğrenciler uygulamada lacivert etek ya da pantolon ile yaka kısmında bordo ve lacivert şerit, cep kısmında fakültenin veya varsa hemşirelik bölümünün logosu olan beyaz üniforma üstü giyerler. Üniforma üstü basenden, etek boyu ise dizden en fazla 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Üniforma üzerine koyu lacivert ya da siyah renkte hırka giyilebilir. Hırkanın üzerinde üniversitenin veya fakültenin veya varsa hemşirelik bölümünün logosu bulunmalıdır. Üniforma üstüne giyilecek hırka kapişonsuz, yakasız, aksesuarsız, işlemsiz ve önden düğmeli ve üniforma üstü ile aynı boyda olmalıdır. Öğrenci üniforması her gün düzgün, temiz ve ütülenmiş olmalıdır.

- b. Öğrencilerin üniformanın altına giyecekleri ayakkabı güvenlik ve optimal vücut mekaniğini sağlayacak özellikte kapalı, topuksuz, ses çıkarmayacak özellikte, aksesuarsız, siyah veya koyu lacivert renkte, desensiz ve her zaman temiz olmalıdır.
- c. Öğrenci kimliği görünür ve kolay okunacak şekilde üniformanın üst kısmına takılmalıdır.
- ç. Öğrenciler klinik için uygun ve minimum aksesuar (sarkan ya da halka biçiminde olmayan küpe, saat, bir adet taşsız nişan/nikah yüzüğü) kullanabilir. Öğrenci her bir kulakta en fazla iki adet küpe bulundurulabilir. Bilezik, bileklik vb. aksesuarlar klinik uygulama esnasında kullanılmamalıdır.
- d. Kullanılan her türlü aksesuarın güvenliği ve saklanması öğrenci sorumludur. Herhangi bir kayıp durumunda uygulama yürütücüleri ya da klinik uygulama yapılan kurumun herhangi bir sorumluluğu yoktur.
- e. Klinik/saha uygulaması esnasında piercing kullanılmamalıdır.

### **Uygulamanın Değerlendirilmesi**

#### **MADDE 14-**

(1) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi dersin ilgili uygulama yürütücüleri/öğretim elemanları ve/veya klinik rehber hemşire/ler tarafından uygulama ortamında ve/veya laboratuvarında yapılır. Başarı durumu, bu dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, laboratuvar psikomotor beceri sınavı, uygulama sınavı vb.) doğrultusunda dersin öğretim elemanınca belirlenir ve en geç uygulamaya çıkmadan önce öğrenciye yazılı ve sözlü olarak duyurulur.

(2) Uygulama notu, uygulamayı yaptıran öğretim elemanı/ elemanları tarafından, uygulamaya destek veren klinik rehber hemşirenin de değerlendirmeleri alınarak 100 (Yüz) tam not üzerinden belirlenir.

- (3) Kuramsal uygulamalı meslek derslerinin yarıyıl ve yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanmasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır. Uygulamadan 60 ve üzeri alan öğrenci final sınavına girmeye hak kazanır. Başarı notu: ara sınav notuna uygulama notunun eklenmesi ve ikiye bölünmesiyle elde edilen puanın %40'ı ile yılsonu sınav notuna uygulama notunun eklenip ikiye bölünmesiyle elde edilen puanın %60'ının toplanmasından elde edilir.

#### **Başarı notu:**

$$\left[ \frac{(\text{Ara Sınav Notu} + \text{Uygulama Notu}) \times 40}{100} + \frac{(\text{Yıl Sonu Sınav Notu} + \text{Uygulama Notu}) \times 60}{100} \right]$$

### **Sigorta İşlemleri**

**MADDE 14- (1)** 5510 Sayılı Genel Sağlık Sigortasının 5. Maddesi ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda 17/04/2008 tarih ve 5754/3 sayılı maddesi ile yapılan değişiklik gereğince, yüksek öğrenimleri sırasında yurt içinde zorunlu işyeri eğitimine tabi tutulan öğrencilerin, “İş Kazası ve

Meslek Hastalığı Sigortası” primlerinin işyeri eğitimi süresince öğrenim gördükleri yüksek öğretim kurumu tarafından ödenmesi zorunludur. Buna rağmen ilgili birime bilgi vermeden “sigortasız” olarak uygulamaya başlayanlar ile ilgili doğabilecek herhangi bir yükümlülükten üniversite sorumlu tutulamaz.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### İntörn Hemşirelik Uygulamasına İlişkin İlkeler

#### İntörn Hemşirelik Uygulamasının Amaç ve Kapsamı

##### MADDE 15-

- (1) İntörn hemşirelik uygulamasının amacı, öğrencilerin 7 yarıyıl boyunca edindikleri bilgi ve becerilerini, mesleksel değerler ve ilkeler ışığında ilgili klinik ve sahada uygulayarak pekiştirmelerine, karar verme becerilerini geliştirmelerine ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.
- (2) İntörn hemşirelik öğrencisinden bireyin bakımına ilişkin bütüncül bakış açısına sahip olması ve hasta/sağlıklı bireyin fiziksel, mental, sosyal sorunlarına yönelik alternatif çözüm önerileri üretebilme becerisi geliştirmesi beklenir.
- (3) Öğrencilerin öğrenme gereksinimi doğrultusunda öğretim elemanı/ları tarafından öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak planlanan öğrenme aktivitelerine -seminer programları, makale saatleri, konferanslar, vaka analizleri vb.- katılarak hemşirelik disiplinine özgü bilgisini ve eleştirel düşünme becerisini geliştirmesi beklenir.
- (4) İntörn hemşirelik öğrencisinin sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak, ekibin diğer üyeleri ile profesyonel sınırlar içerisinde işbirliği yaparak çalışabilmesi beklenir.

#### İntörn Hemşirelik Uygulamasına Başlayabilme Şartları

##### MADDE 16-

- (1) Öğrencilerin İntörn Hemşirelik Uygulamasına başlayabilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6., ve 7., yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

#### İntörn Hemşirelik Uygulaması Dönemi ve Süresi

##### MADDE 17 -

- (1) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri; İç Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Hemşirelikte Yönetim İntörn Uygulaması, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması ve Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması olmak üzere 7 adettir.
- (2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır.
- (3) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini alma şartını yerine getiren öğrenci İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçerek kayıtlanır ve seçtiği derse yarıyıl boyunca devam eder.
- (4) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersinin Uygulama Süresi- Bu dersin uygulama süresi 4. sınıf bahar yarıyılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi akademik takvimi ile başlar ve biter.

#### İntörn Hemşirelik Uygulamasının Başlaması ve Yürütülmesi

##### MADDE 18-

- (1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini ilgili anabilimdalı başkanlığı planlar ve yürütür.
- (2) İntörn hemşirelerin uygulama yapacakları alanlar (Klinik/Saha) ilgili İntörn Hemşirelik

Uygulanmasından Sorumlu Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'nın onayı ile belirlenir.

### **İntörn Hemşirelik Uygulamasının Değerlendirilmesi ve Denetlenmesi**

#### **MADDE 19-**

(1) İntörn Hemşirelik Uygulamasının değerlendirilmesi ve denetlenmesi ilgili uygulama yürütücüleri (dersin sorumlu öğretim elemanı/ları, klinik rehber hemşire ve/veya klinik sorumlu hemşiresi/leri) tarafından yapılır.

(2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinin yürütülmesi ve değerlendirilmesinde diğer uygulamalı derslerde izlenen ilke, usul ve esaslar geçerlidir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Genel Hükümler**

**MADDE 20-** (1) Bu ilke, usul ve esaslarda yer almayan hususlarla ilgili hallerde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/ Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi ile ilgili hükümleri uygulanır.

#### **Yürürlük**

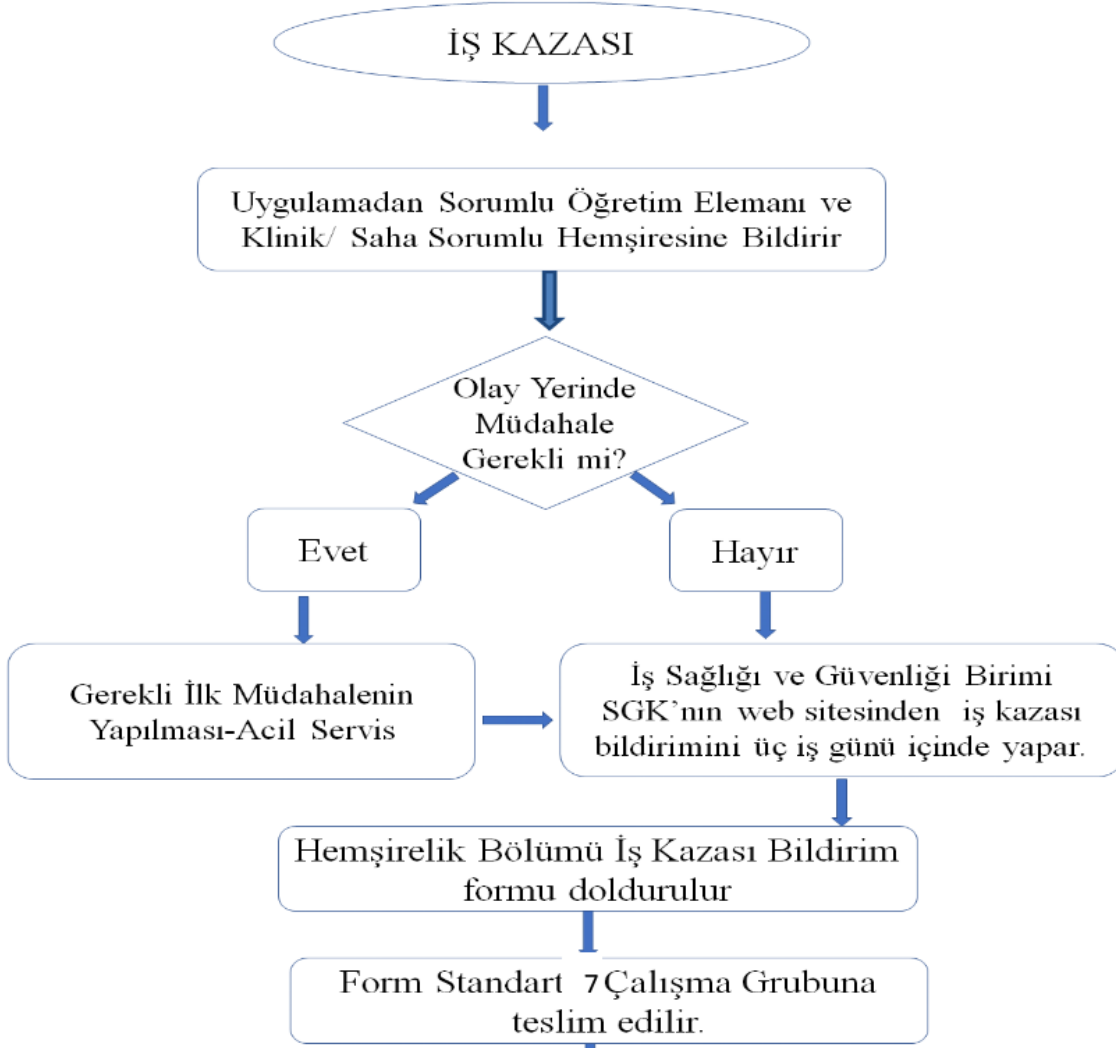
**MADDE 21-(1)** Bu ilke, usul ve esaslar, Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 22-(1)** Bu ilke, usul ve esaslar Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından uygulanır.

## 6.2 Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Algoritması

	<b>HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ</b> <b>İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI</b>	Doküman No	
		Yayın Tarihi	13.12.2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1






### 6.3. Hemşirelik Bölümü Uygulamada İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı

	<b>ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ</b> <b>SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ</b> <b>HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ</b> <b>UYGULAMA İŞ KAZASI ÖNLEME ve</b> <b>BİLDİRİM TALİMATI</b>	<b>Doküman No</b>	
		<b>Yayın Tarihi</b>	<b>23.10.2018</b>
		<b>Revizyon No</b>	<b>3</b>
		<b>Revizyon Tarihi</b>	<b>22.01.2024</b>
		<b>Sayfa No</b>	<b>1/1</b>

#### **Talimatlar**

1. Uygulamaya çıkacak tüm öğrenci ve öğretim elemanları İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimine katılır.
2. Yaptırılması gereken serolojik testler hekim tarafından değerlendirilerek aşılama yapılır.
3. Uygulamaya çıkacak tüm öğrencilerin sigortası dekanlık tarafından yapılır.
4. Uygulamaya çıkılan kurumun adaptasyon eğitimine katılır.
5. Uygulama alanının özelliğine göre öğrenci güvenlik önlemlerini alır ve kurallara uyar.
6. Yaralanma (enfekte delici kesici araç ile yaralanma, düşme, hastanın kan ve vücut sıvılarına maruziyet, kimyasal ajanlar, radyasyon) durumunda ilgili ders öğretim elemanı, klinik rehber hemşire, klinik/saha sorumlu hemşiresine haber verilir.
7. Yaralanma sonucunda olay yerinde müdahale gerekiyor ise yaralanan öğrenci acil servise ulaştırılır.
8. Enfekte delici kesici araç ile yaralanma halinde ilgili alan su ve sabunla yıkanır, pansuman yapılır. Daha sonra İş Sağlığı Güvenliği birimine gidilerek işlemler başlatılır. İş Sağlığı Güvenliği birimi, Sosyal Güvenlik kurumunun web sitesinde yer alan İş Kazası Meslek Hastalığı e-bildirimini (işveren bildirimi) üç (3) iş günü içinde yapar.
9. Yaralanan öğrenci ve dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından “Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu” doldurularak dönem sonunda Standart 7 Çalışma grubuna teslim edilir.
10. Yaralanma sonrası tetkiklerin tekrarının yaptırılması ve takibi öğrencinin sorumluluğundadır.
11. Yaralanmaya kaynak olan hasta enfekte olmasa bile, öğrenci bildirim ve testleri yaptırmalıdır.

#### 6.4. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu

	<b>HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ</b> <b>İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU</b>	Doküman No	
		Yayın Tarihi	31.01.2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1
<b>Öğrencinin</b>			
Adı-Soyadı			
Öğrenci Numarası			
Cep Telefonu:			
<b>Öğrencinin Yakını</b>			
Adı-Soyadı			
Cep Telefonu			
<b>İş kazasına İlişkin</b>			
Olay Tarihi/Saati			
Olay Yeri			
Kurum			
Klinik/Saha			
Olayın Oluş Biçimini Anlatınız?			
Varsa Olayın Şahidi Adı- Soyadı:		İmza:	
Olay sonrası yapılanlar	Yıkama: <input type="checkbox"/>		
	Pansuman: <input type="checkbox"/>		
	Acil serviste gözetim: <input type="checkbox"/>		
	Enfeksiyon polikliniği: <input type="checkbox"/>		
	Diğer:		

**Ders:**

**Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı/Elemanları**

Adı-Soyadı:

İmza:

Adı-Soyadı:

İmza:

Adı-Soyadı:

İmza:

**Açıklama:** Yaralanma nedeniyle SGK'ya bildirim yapılan her bir öğrenci için "İş Kazası Bildirim Formunun" doldurulması gerekmektedir. Dönem sonunda doldurulmuş formların ders sorumlusu tarafından Standart 7 Çalışma Grubuna iletilmesi önemlidir.